

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโครงการถนนคนเดินถนนท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการในโครงการ โดยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. สัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อรวบรวมประเด็นคุณภาพชีวิตโดยใช้กรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตของชาน (Zhan, 1992) ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาคุณภาพชีวิตด้าน ความพึงพอใจในชีวิต อัตมโนทัศน์ สุขภาพและการทำงาน สังคมและเศรษฐกิจ
2. สังเกตสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในถนนคนเดินและพฤติกรรมของผู้ประกอบการในระหว่างมาประกอบการที่ถนนคนเดิน
3. สรุปประเด็นต่างๆ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)
4. ตรวจสอบข้อค้นพบกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในพื้นที่

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการจากโครงการถนนคนเดินท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้แบ่งคุณภาพชีวิตออกเป็น 4 ด้าน ตามแนวคิดของชาน (Zhan, 1992) คือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย และด้านสังคมและเศรษฐกิจ ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

คุณภาพชีวิตด้านความพึงพอใจในชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นต่อไปนี้

1. สภาพความเป็นอยู่

กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในชีวิตมากขึ้น เนื่องจากมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เพื่อซื้ออาหารเพิ่มขึ้น ทำให้มีอาหารรับประทานเพิ่มขึ้น ได้รับการดูแลสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยจากแพทย์ โดยมีคำรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย มีเพียงส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่ามีสภาพความเป็นอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย

2. การดำเนินชีวิต

กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในชีวิตมากขึ้น เนื่องจากสภาพการทำงานที่ปลอดภัย มีความสุขในการทำงาน

3. ด้านการพัฒนาตนเอง

กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการมีการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นจากการที่มีโอกาสได้เห็นสินค้าหรือบริการที่แปลกใหม่ ในถนนคนเดิน ได้พบกับผู้บริโภคโดยตรง ทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้บริโภคและข้อบกพร่องของสินค้าที่ตนเองผลิตขึ้นมา ได้รับข้อเสนอแนะและแนวทางการค้าขายใหม่ๆ สามารถนำมาพัฒนาตนเองและสินค้าให้ดีขึ้น ในด้านต่างๆ คือ

- 3.1 การพัฒนาฝีมือในด้านการผลิตสินค้าหรือบริการ
- 3.2 การพัฒนาตนเองในด้านทักษะภาษาต่างประเทศ
- 3.3 การพัฒนาตนเองในด้านความรู้ต่างๆ ไป

4. ด้านความพึงพอใจในชีวิตครอบครัว

กลุ่มผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากรายได้และความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น มีเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น ทำให้ครอบครัวมีความสามัคคีกันและความสัมพันธ์รวมถึงความสุขเพิ่มขึ้น สามารถถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับบุตรหลาน อีกทั้งเป็นการกล่อมเกลาจิตใจบุตรหลานให้เป็นคนที่มีจิตใจเยือกเย็น มีความละเอียดรอบคอบ อ่อนน้อมถ่อมตน ลูกๆ ได้รับความศึกษาสูงขึ้น มีอุปกรณ์การศึกษาที่เพียงพอ และมีส่วนในการหารายได้เข้าครอบครัว หรือช่วยเหลืองานบ้าน เช่น ล้างจาน กวาดบ้าน

คุณภาพชีวิตด้านอัตมโนทัศน์ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองในทางที่ดีขึ้นในด้าน

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับบุตรหลาน ชุมชน และสังคม สาธิตการผลิตสินค้าให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ดู มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ที่ลูกค้าชื่นชมทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ทำให้ตนเองมีกำลังใจที่จะผลิตผลงานให้มีคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความก้าวหน้าในอาชีพการงาน สามารถขยายกิจการของตนเอง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากร้านค้า ตนเองได้รับการยอมรับจากสังคม มีชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น

2. ภาพลักษณ์ของตนเองดีขึ้นเนื่องจากการแต่งกายที่ดี เหมาะสมกับสินค้าหรือบริการของตนเอง ทำให้ภาพลักษณ์ที่ออกมาดีไปด้วย การได้สาริตการผลิดหรือแสดงความสามารถของตนเองให้สาธารณชนได้ดู

3. ด้านการประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีลูกค้ำและงานเพิ่มขึ้นมีรายได้เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว มีความหวังในชีวิต.

ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีสุขภาพดีขึ้นทุกด้าน ดังนี้

1. สุขภาพกาย จากผลการศึกษาพบว่า สุขภาพกายมีทั้งดีขึ้น คงเดิม และแย่ลง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลประกอบต่างๆ ดังนี้

1.1 กลุ่มที่มีสุขภาพกายดีขึ้นให้เหตุผลว่า มีรายได้เพิ่มขึ้นสามารถซื้ออาหารที่มีประโยชน์มารับประทานอาหารเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในโครงการถนนคนเดินมีอาหารให้เลือกรับประทานหลายอย่างทำให้บริโภคอาหารได้เพิ่มขึ้น มีโอกาสได้ออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ทั้งที่บ้านและที่ถนนคนเดินทำแพ ได้รับอากาศที่ดี ดูแลตนเองและสุขภาพอยู่เสมอ โดยการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมกาบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อสุขภาพ

1.2 กลุ่มที่มีสุขภาพกายคงเดิมให้เหตุผลว่า ตนเองมีพฤติกรรมสุขภาพเหมือนเดิม การรับประทานหรือการพักผ่อนเหมือนเดิม มาประกอบการที่ถนนคนเดินเพียงอาทิตย์ละครั้ง ไม่มีผลต่อสุขภาพร่างกาย และผู้ประกอบการบางรายบอกว่าแสงแดด ลม และฝน ไม่มีผลต่อสุขภาพ เนื่องจากสามารถป้องกันได้

1.3 กลุ่มที่มีสุขภาพกายแย่ลงให้เหตุผลว่า ตนเองได้รับแสงแดดมาก ทำให้มีเหงื่อออกมาก เหนื่อยและรู้สึกอ่อนเพลียเป็นบางช่วง บางครั้งก็ป่วยเป็นไข้หรือไข้หวัด ช่วงก่อนปิดถนนที่รอการมาวางขายสินค้าจะมีฝุ่นและควันจากไอเสียรถยนต์จำนวนมาก บางครั้งรู้สึกแสบจมูก หายใจอึดอัด อีกทั้งควันบุหรี่ของลูกค้ำในถนนคนเดินทำให้ไม่สบายได้

2. สุขภาพจิต จากผลการศึกษาพบว่า สุขภาพจิตมีทั้งดีขึ้น และแย่ลง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลประกอบต่างๆ ดังนี้

2.1 กลุ่มที่มีสุขภาพจิตดีขึ้นให้เหตุผลว่า มีอิสระในการทำงาน มีรายได้ในการจุนเจือครอบครัว ส่งลูกเรียนหนังสือ ไม่เป็นภาระเลี้ยงดูของลูกหลาน สามารถหารายได้เล็กๆ น้อยๆ ช่วยเหลือครอบครัวทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า ได้พบเห็นผู้คนและการแสดงต่างๆ ในถนนคนเดิน มีที่ผ่อนคลายความเครียดจากการได้พูดคุยกับลูกค้ำหรือผู้ประกอบการด้วยกัน มีความสุขที่ได้สัมผัสกลิ่นอายวัฒนธรรมล้านนา ได้ยินเสียงดนตรีพื้นเมือง สินค้าแบบพื้นเมือง ทำงานแล้วมีความสุข ได้ดูแลผู้มีพระคุณโดยการไปเยี่ยมเยียนและการให้เงินในบางส่วน

2.2 กลุ่มที่มีสุขภาพจิตแย่ลงให้เหตุผลว่า เครียดจากการรับงานมาแล้วกลัวเสร็จไม่ทัน ลูกค้าเร่งสินค้า แต่ก็ในช่วงสั้นๆ บางคนก็เครียดเรื่องนี้สินเดิม การผลิตสินค้าให้ตรงใจลูกค้าให้ทันเวลาและมีความรับผิดชอบ เหนื่อยในการคิดปรับปรุงให้ผลงานเป็นที่ยอมรับ เครียดจากการทะเลาะกันบ้างในผู้ประกอบการด้วยกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันน้อย เห็นแก่ตัว และเบียดเบียนกันมาตั้งแต่ที่เพื่อรอการขายสินค้าที่ถนน

3. สุขภาพด้านสังคม จากผลการศึกษาพบว่า สุขภาพด้านสังคมมีทั้งดีขึ้น และแย่ลง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลประกอบต่างๆ ดังนี้

3.1 กลุ่มที่มีสุขภาพสังคมดีขึ้นให้เหตุผลว่า ได้พบปะผู้คนเพิ่มขึ้น รู้จักคนหลากหลายอาชีพ มีการช่วยเหลือกันทำงานในเครือข่าย ชุมชน ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น มีความสามัคคี และเอื้ออาทรต่อกัน ผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีอะไรก็ช่วยเหลือกัน ทำให้ตนเองมีความสุข ทุกคนมีน้ำใจต่อกัน

3.2 กลุ่มที่มีสุขภาพสังคมแย่ลงให้เหตุผลว่า มีการทะเลาะกันในบางกลุ่มเนื่องจากมีการแย่งลูกค้า หรือการขาดน้ำใจในการทำงาน เห็นแก่ตัวและไม่มีความเอื้ออาทรต่อกัน

4. สุขภาพด้านจิตวิญญาณ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีสุขภาพจิตวิญญาณดีขึ้น ทุกคนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ มีความสำนึกในความเป็นคนไทย และความเป็นล้านนาอยากให้เชียงใหม่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป มีความห่วงใยในชื่อเสียงของจังหวัดเชียงใหม่ มีจิตสำนึกที่จะไม่เอาเปรียบลูกค้า บางกลุ่มหารายได้เพื่อช่วยเหลือทุนการศึกษาของเด็กๆ เพราะห่วงใยอนาคตของลูกหลานและคนรอบข้าง

คุณภาพชีวิตด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีสังคมและเศรษฐกิจดีขึ้น ดังนี้

1. ด้านสังคม จากผลการศึกษาพบว่า ด้านสังคมมีทั้งดีขึ้น และแย่ลง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลประกอบต่างๆ ดังนี้

1.1 กลุ่มที่มีสังคมดีขึ้นให้เหตุผลว่า

1) มีความสุขจากการประกอบการในโครงการ เนื่องจากมีความมั่นคง มีรายได้ดี อีกทั้งมีโอกาสได้ก้าวหน้าในอาชีพของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการด้วยกันและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง บรรยากาศในการมาประกอบการที่ถนนคนเดินท่าแพดีและต้องการประกอบการที่ถนนคนเดินตลอดไป

2) ครอบครัว ในแง่ของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีขึ้น มีเวลาอยู่กับครอบครัวเพิ่มมากขึ้น มีการช่วยเหลือกันในครอบครัว ได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ในด้านกำลังใจ ความสนใจ การยอมรับ ความใกล้ชิดคุ้นเคยซึ่งกันและกัน การได้รับคำแนะนำเมื่อเกิดปัญหา ได้อยู่ร่วมกันในหมู่ญาติพี่น้องและได้ดูแลลูกหลานอย่างใกล้ชิด

3) มีสังคมกว้างขึ้น เจอผู้คนหลากหลายอาชีพ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ได้พูดคุยปรึกษาหารือกัน ได้เพื่อนร่วมงานเดียวกัน ได้ข้อคิดหรือแนวทางใหม่ๆ ในการค้าขาย

4) เด็กและเยาวชน สามารถมาแสดงความสามารถ ทำให้พัฒนาตนเองทั้งในด้านความกล้าแสดงออก ทักษะในด้านภาษาต่างประเทศ เด็กหลายคนมีความพึงพอใจอย่างมากที่ได้มาประกอบการที่ถนนคนเดิน เนื่องจากทำให้ตนเองมีรายได้ระหว่างการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ครู อาจารย์ และสังคมเพิ่มขึ้น

5) คนในชุมชนมีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่ม มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับคนรอบข้าง ชุมชนเกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นกัน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีสังคมที่แอ่งลง ให้เหตุผลว่า มีผลกระทบต่อร้านค้าของตนเองในบริเวณไนท์บาร์ซ่าในวันอาทิตย์ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่จะมาเดินเล่นและซื้อของบริเวณถนนคนเดินจำนวนมาก ทำให้บริเวณไนท์บาร์ซ่าเงียบเหงาไม่คึกคักเหมือนวันอื่นๆ จนบางคนต้องเลิกขายของในวันอาทิตย์ หรือหาทางออกโดยการมาขายของที่ถนนคนเดินแทนในวันอาทิตย์ มีการแย่งที่กันในการจำหน่ายสินค้าหรือให้บริการ มีการทะเลาะกันบ้างในกลุ่มผู้ประกอบการบางกลุ่ม

2. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น จากการนำสินค้ามาขายให้แก่ผู้บริโภคโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีตลาดการค้าที่กว้างขึ้น เป็นแหล่งธุรกิจของชาวเชียงใหม่ เป็นตลาดการค้าเสรี ไม่มีการเก็บภาษี ไม่เสียค่าเช่าสถานที่ จึงทำให้ต้นทุนทางการผลิตต่ำ ผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าได้ถูกกว่าที่อื่น เป็นที่ติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า สถานประโยชน์ทางการค้า เป็นการขยายตลาดทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เป็นสถานที่ฝึกหัดในการค้าขายหรือการสรรสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกสู่ตลาดทำให้มีสินค้าหลากหลายขึ้น

อภิปรายผล

ในการศึกษาคุณภาพชีวิตผู้ประกอบการจากโครงการถนนคนเดินท่าแพเป็นการศึกษาในช่วงเวลาประมาณ 7 เดือน ซึ่งเริ่มสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในเดือน มกราคม 2546 และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน 2546 ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากคุณภาพชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา เมื่อเวลาเปลี่ยนไปอาจทำให้คุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงไปด้วย และเนื่องจากคุณภาพชีวิตมีหลายมิติที่ซับซ้อน การประเมินคุณภาพชีวิตในการศึกษานี้ ได้ใช้แนวคิดของซ่าน (Zhan, 1992) มาเป็นกรอบในการประเมินคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการ พบว่า แนวคิดของซ่านสามารถใช้ประเมินคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการจากโครงการถนนคนเดินท่าแพได้ในทุกมิติ ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต อึดม โนทส์ สุขภาพและการทำงานของร่างกาย และด้านสังคม เศรษฐกิจ แต่ในส่วนประกอบย่อยของทั้ง 4 มิติ แนวคิดของซ่านไม่สามารถประเมินได้อย่างครอบคลุม เช่น การพัฒนาตนเอง และความพึงพอใจต่อครอบครัวซึ่งเป็นส่วนประกอบของความพึงพอใจในชีวิตที่ทฤษฎีของซ่านไม่ได้กล่าวถึง

มิติความพึงพอใจในชีวิตของผู้ประกอบการยังมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในอดีต บริบทของสังคม สถานภาพทางสังคม เช่น ผู้ประกอบการที่มีเศรษฐกิจต่างกันจะมีความพึงพอใจในชีวิตที่มาประกอบการในโครงการถนนคนเดินท่าแพต่างกัน โดยผู้ประกอบการที่มีฐานะยากจนจะมีความพึงพอใจในชีวิตเพิ่มมากขึ้นกว่าผู้ประกอบการที่มีฐานะมั่นคง ผู้ประกอบการได้รับการยอมรับจากสังคมจะมีความพึงพอใจในชีวิตมากกว่าคนที่ไม่ได้ยอมรับจากสังคม

ในประเด็นย่อยของคุณภาพชีวิตในมิติของความพึงพอใจในชีวิต ซ่านกล่าวว่าความพึงพอใจในชีวิตหมายถึง ความต้องการของบุคคลที่สามารถบรรลุตามความหวัง (wishes) ความคาดหวัง (expectation) และความต้องการ (desires) สามารถประเมินความพึงพอใจในชีวิตได้จากการเปรียบเทียบระหว่างความทะเยอทะยานและการประสบความสำเร็จในชีวิตของบุคคลนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า ผู้ประกอบการที่มีบรรลุความคาดหวัง ความต้องการ จะมีความพึงพอใจในชีวิตมากกว่าคนที่ไม่บรรลุความคาดหวังหรือกลุ่มที่เสียผลประโยชน์

นอกจากนี้ ซ่านกล่าวว่าสิ่งแวดล้อมมีผลต่อคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่า สภาพความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการดีขึ้น สภาพการทำงานที่ปลอดภัย มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้ประกอบการ และการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าสิ่งที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้ประกอบการซึ่งทฤษฎีของซ่านไม่ได้กล่าวไว้ใน ได้แก่ การพัฒนาตนเอง ความพึงพอใจต่อครอบครัว

มิติอัตมโนทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในมิติของอัตมโนทัศน์ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความภาคภูมิใจในตนเอง ภาพลักษณ์ของตนเอง การประสบความสำเร็จในชีวิต แนวคิดของซานเห็นว่าอัตมโนทัศน์เป็นความปึกคึกทางด้านจิตใจ โดยเป็นความเชื่อ ความรู้สึกที่คนมีต่อตนเอง และต่อสภาพการณ์ต่างๆ ภาพลักษณ์ของตนเอง เป็นความเชื่อและความรู้สึกที่อยู่ในตัวบุคคลในช่วงเวลานั้นๆ ความรู้สึกนึกคิดเหล่านี้จะประกอบด้วย ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (self – esteem) และภาพลักษณ์ของตนเอง (self-image) ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของซานในประเด็นของภาพลักษณ์ของตนเอง ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างได้แก่ประเด็นของความภาคภูมิใจในตนเอง การประสบความสำเร็จในชีวิต

มิติของสุขภาพและการทำงานของร่างกาย ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในมิติของสุขภาพและการทำงานของร่างกายของผู้ประกอบการ ได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพทางสังคม สุขภาพทางจิตวิญญาณ แนวคิดของซานเห็นว่าการที่บุคคลจะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ สุขภาพและการทำงานของร่างกายที่ดี เพราะการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสามารถนำไปสู่วิถีทางที่จะนำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต สุขภาพจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับสังคม (social & person) ปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพ คือ สังคม สิ่งแวดล้อม ชุมชน และนโยบาย ความหมายโดยรวมของสุขภาพ ก็คือ ประสบการณ์ในชีวิตของบุคคล ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า สุขภาพผู้ประกอบการจากโครงการถนนคนเดินท่าแพมีความสัมพันธ์กับสังคม สิ่งแวดล้อม ชุมชน และนโยบาย การมีอาหารบริโภคที่เพียงพอ การได้ออกกำลังกาย การอยู่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพมีผลต่อสุขภาพกาย การมีสถานที่ผ่อนคลายเครียด การได้พักผ่อน ได้พบปะสังสรรค์ ซึ่งผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของซาน ในประเด็นสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขภาพทางสังคม ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างไปจากแนวคิดของซานได้แก่ สุขภาพทางจิตวิญญาณที่ซานไม่ได้กล่าวไว้ แต่พบว่ามีผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ประกอบการ กล่าวคือ การได้ดูแลผู้มีพระคุณ การหวงแหนในถิ่นฐานบ้านเกิด

มิติทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ บทบาททางสังคม ความพึงพอใจต่อชุมชน ความพึงพอใจต่อการพัฒนาการสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการ เป็นแหล่งธุรกิจ รายได้ การขยายกิจการ การค้าและการตลาด แนวคิดของซานเห็นว่า การที่ได้ทำงานที่ชอบและพึงพอใจมีส่วนสำคัญสำหรับคุณภาพชีวิต เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานของประชาชน การมีสังคมและเศรษฐกิจที่ดีอาจสัมพันธ์กับภาวะการมีสุขภาพจิตที่ดี ความรู้สึกปลอดภัยและความมีอิสระ การกำหนดขอบเขตของสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ในด้านสังคมวิทยานั้นถือว่า

มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ อาชีพ การศึกษา รายได้ ซึ่งการประเมินความพอใจในชีวิตทางด้านจิตวิสัยจากสิ่งเหล่านี้ สามารถประเมินได้จาก การรับรู้ถึงความเพียงพอของรายได้ และความพึงพอใจในการได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งจากผลการศึกษาคั้งนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของชานในหลายประเด็น ได้แก่ อาชีพ รายได้ และการศึกษา ความรู้สึกปลอดภัยจากการทำงาน การมีความอิสระ ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการรู้สึกพึงพอใจต่อรายได้ที่ได้รับ และการได้เข้ามาประกอบการในโครงการถนนคนเดิน ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวคิดของชาน นอกจากนี้มีข้อค้นพบประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตด้านสังคมและเศรษฐกิจที่เพิ่มเติมจากแนวคิดของชาน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อชุมชน ความพึงพอใจต่อการพัฒนาสังคม และความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการ

การศึกษาคั้งนี้ได้แบ่งคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการจากโครงการถนนคนเดินท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต (life satisfaction)

จากการที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่พึงพอใจในชีวิต จากการมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาตนเองในด้านการประกอบอาชีพ การผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของด้านนา และได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน ที่สามารถทำงานร่วมกับสมาชิกครอบครัว และญาติพี่น้องในภูมิลำเนาของตนเอง อีกทั้งลูกหลานและคนใกล้ชิดได้มาร่วมกันผลิตสินค้า การพัฒนาฝีมือการผลิตสินค้าหรือบริการจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจในครอบครัวเนื่องจากผู้ประกอบการมีโอกาสอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ครอบครัวจะอบอุ่นและมีความรักใคร่ภายในครอบครัว อีกทั้งการมาประกอบการที่ถนนคนเดินผู้ประกอบการได้พบปะผู้คนจำนวนมาก การพูดคุย ปรึกษากับบุคคลอื่นทำให้ตนเองมีความสุข นอกจากนี้ในบรรยากาศที่มีความหลากหลายทางด้าน อายุ อาชีพ และเชื้อชาติทำให้มีโอกาสฝึกทักษะภาษาต่างประเทศ สมาชิกครอบครัวจึงเกิดการเรียนรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในวงศ์เครือญาติและชุมชน จึงทำให้ผู้ประกอบการรู้สึกพึงพอใจในชีวิตมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Campbell et al., เสาวนีย์ ตนะคุลย์, ปาริชาติ, Wilkening และ Mcgrahan, Yoshiaki Takahashi ที่พบว่าความสัมพันธ์ในของสมาชิกในครอบครัวที่มีความอบอุ่น การมีความสัมพันธ์กับเพื่อน ญาติพี่น้องที่แน่นแฟ้น การมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และการได้ทำงานในภูมิลำเนาของตนเองก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต ส่วนผลการศึกษาในคั้งนี้ที่พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิต มีความขัดแย้งกับผลการศึกษาของ ปาริชาติ สุขุม ที่พบว่า ที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตระดับต่ำ

2. อัตตะมโนทัศน์ (self – concept)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในตนเองในการได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับบุตรหลาน อธิบายได้จากผลการศึกษาในครั้งนี้ที่ว่าประเพณีวัฒนธรรมของล้านนาที่มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นมาตั้งแต่อดีตซึ่งมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชนสามารถนำมาเป็นอาชีพหลักของครอบครัวได้ หากบุตรหลานมีการสืบทอดจะทำให้ตนเองเกิดความภูมิใจ ที่ภูมิปัญญาไม่สูญหาย อีกทั้งประชาชนและชาวต่างประเทศให้คุณค่า ยอมรับในผลงาน ทำให้ตนเองรู้สึกว่ามีคุณค่าต่อสังคม เป็น ปราชญ์ของหมู่บ้าน ผู้ประกอบการหลายคนมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความก้าวหน้าในอาชีพที่มาประกอบการที่ถนนคนเดิน ในแง่ของการทำงานสามารถขยายกิจการของตนเองได้ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากร้านค้า เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม อาจจะเนื่องมาจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีอาชีพเดิมเป็นผู้ผลิตอยู่แล้วแต่ไม่มีที่จำหน่ายสินค้าพอมีถนนคนเดินทำให้ตนเองมีสถานที่จำหน่ายสินค้า และมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นจึงทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีความก้าวหน้าในอาชีพเพิ่มขึ้น ตนเองมีชื่อเสียงเพิ่มขึ้นทั้งในแง่ของคุณภาพสินค้า และความสามารถของตนเอง ที่ได้แสดงออกสู่สาธารณชน ทำให้ตนเองเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเพิ่มขึ้นจึงนำมาสู่ความภาคภูมิใจในตนเองเพิ่มขึ้นมากกว่าการที่ไม่ได้มาเข้าร่วมถนนคนเดิน ภาพลักษณ์ของตนเองดีขึ้นในด้านการแต่งกาย ผู้ประกอบการหลายคนมีการแต่งตัวให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่ทำ อีกทั้งบางครั้งแต่งตัวให้ดูสวยงาม สะอาดตา มีเอกลักษณ์ของล้านนา จึงทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่ได้เผยแพร่วัฒนธรรมล้านนาให้ออกสู่สังคม ส่วนผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มศิลปินจะเน้นการแต่งกายให้เหมาะสมกับงานคือแต่งตัวตามสบายมีเอกลักษณ์ของตนเอง จึงทำให้ไม่ขัดกับความรู้สึกของตนเองจึงทำให้รู้สึกพึงพอใจต่อการแต่งกายที่มาประกอบการที่ถนนคนเดิน การประสบความสำเร็จในชีวิตนั้นเป็นมุมมองหรือความรู้สึกของผู้ประกอบการเองในการตัดสินใจว่าตนประสบความสำเร็จหรือไม่ และเพราะเหตุใด บางคนเห็นว่าตนเองประสบความสำเร็จจากการที่มีงานทำ มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายของครอบครัว บุตรหลานได้รับการศึกษา ในขณะที่บางคนเห็นว่าตอนนี้ยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากยังไม่มีร้านเป็นของตนเอง หรือยังต้องพัฒนาความรู้ความสามารถต่อไป

3. สุขภาพและการทำงานของร่างกาย (health and functioning)

ด้านสุขภาพและหน้าที่ของร่างกาย (health and functioning) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เป็นการรับรู้ภาวะสุขภาพของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของร่างกาย สุขภาพ และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน นอกจากนี้ภาวะสุขภาพยังมีความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับสังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง จากการมาประกอบการที่ถนนคนเดินผู้ประกอบการส่วนใหญ่

มีความรู้สึกว่าคุณภาพกายเปลี่ยนแปลงดีขึ้นในแง่ของการมีอาหารบริโภคเพิ่มขึ้น การได้ออกกำลังกายที่เพิ่มขึ้น การได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ลักษณะการทำงานที่ปลอดภัยเหมาะสมกับวัย การได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ประกอบการส่วนหนึ่งที่เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากมีความรู้สึกว่าคุณเองได้รับการดูแลสุขภาพคืออยู่แล้ว การมาประกอบการที่ถนนคนเดินเป็นเพียงอาชีพเสริม ทั้งนี้ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งเห็นว่าสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่แย่ลง จากการได้รับควันไอเสียจากรถยนต์ในช่วงเวลาที่มารอจำหน่ายสินค้า ก่อนปิดถนน ทำให้แสบจมูก หายใจอึดอัด ซึ่งจากการศึกษาของ คณะทำงานตรวจสอบควบคุมมลพิษ การจราจรและประเมินผลการจัดงานตามโครงการชุดประเมินผลสิ่งแวดล้อมทางวิศวกรรม (2545, หน้า 1-7) ได้สำรวจคุณภาพอากาศตามโครงการจัด กิจกรรมถนนคนเดิน ณ ถนนท่าแพ ณ วัดบูรพาราม และ พุทธสถาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM-10) ทั้งสองแห่งมีค่าลดลงในวันอาทิตย์ของช่วงต้นเทอมของการทำกิจกรรม แต่ในสัปดาห์ของปลายเทอมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในวันที่จัดกิจกรรม ซึ่งมีค่าสูงกว่ามาตรฐานคือ 137.75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (ค่ามาตรฐาน 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) โดยสูงกว่าค่ามาตรฐาน 15% จึงทำให้รู้สึกแสบจมูก หายใจอึดอัด อีกทั้งความแปรปรวนแปรของสภาพอากาศก็มีผลต่อสุขภาพของผู้ประกอบการ อาจทำให้เจ็บป่วย เป็นไข้ แต่ก็เพียงบางช่วงเท่านั้นที่ทำให้เจ็บป่วย ไม่มีผลต่อสุขภาพกายมากนัก ส่วนสุขภาพจิต ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าสุขภาพจิตเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ในด้านการมีรายได้ที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายของครอบครัว มีสถานที่หรือกิจกรรมที่ช่วยผ่อนคลายความเครียด การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การได้พักผ่อนเดินเล่น ชมการแสดงต่างๆ ในถนนคนเดิน มีหลายวัฒนธรรม จึงทำให้สุขภาพจิตดีขึ้น มีบางส่วนที่บอกว่าสุขภาพจิตเปลี่ยนแปลงในทางที่แย่ลงในด้านความเครียดที่เกิดจากลูกค้าที่เร่งสั่งสินค้า สุขภาพด้านสังคมส่วนใหญ่เห็นว่ามีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี มีเครือข่ายในการค้าขาย สุขภาพด้านจิตวิญญาณส่วนใหญ่จะสัมพันธ์กับหลักการสอนของศาสนาที่เชื่อในเรื่องของความกตัญญู ความเมตตาสงสาร ความรักในแผ่นดินไทยและจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนา

4. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ (socio – economic)

4.1) ด้านสังคม พบว่า ผู้ประกอบการมีอาชีพที่มั่นคง ลักษณะการทำงานที่ปลอดภัย มีอิสระในการทำงาน อีกทั้งมีความสำเร็จของงาน คือ สามารถขายสินค้าได้เพิ่มขึ้น คนในท้องถิ่นมีงานทำและสามารถนำสินค้าที่ผลิตได้มาจำหน่าย การได้ทำงานร่วมกันภายในครอบครัว มีความสุขในการทำงาน เด็ก เยาวชน ผู้หญิง และผู้สูงอายุมีงานทำ ความพึงพอใจที่เด็กและเยาวชนได้แสดงความสามารถและความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการ หลายคนมีบทบาททางสังคมเพิ่มขึ้น มีความพึงพอใจต่อชุมชนทำให้เกิดการขับเคลื่อนและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่น พึงพอใจต่อการพัฒนา

ของสังคมและความร่วมมือของคนในจังหวัดเชียงใหม่ การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐและเทศบาลนครเชียงใหม่ และพึงพอใจต่อความสำเร็จของโครงการถนนคนเดินท่าแพ สอดคล้องกับการศึกษาของเทศบาลนครเชียงใหม่ (2545ข, หน้า 1-9) ซึ่งสำรวจความคิดเห็นของผู้อาศัยบริเวณซอย ถนนท่าแพ ต่อโครงการถนนคนเดิน เพื่อประหยัดพลังงานลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า โครงการเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและสังคมในด้านเป็นการอนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ช่วยเพิ่มรายได้และส่งเสริมอาชีพ มีสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ช่วยส่งเสริมสถาบันครอบครัว มีแหล่งพักผ่อนเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ คณะทำงานตรวจสอบควบคุมมลพิษ การจราจรและประเมินผลการจัดงานตามโครงการ ชุดประเมินผลสิ่งแวดล้อมทางวิศวกรรม (2545, หน้า 1-7) ได้สำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ที่อาศัยอยู่บนถนนท่าแพ และผู้มาเที่ยวงานต่อโครงการปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษและส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัด โครงการปิดถนนคนเดินเพื่อประหยัดพลังงานแบบยั่งยืน เหตุผลคือ ทำให้เศรษฐกิจของท้องถิ่นดีขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่งเสริมกิจกรรมชุมชน ได้เห็นกิจกรรมพื้นเมืองที่หาดูได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สถาบันราชภัฏภูเก็ต (2545, หน้า 2-10) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมถนนคนเดินที่ถนนกลางในทุกๆ วันอาทิตย์ ของจังหวัดภูเก็ต พบว่าประชาชนมี ความพึงพอใจและเห็นว่าตนเองได้ประโยชน์จากกิจกรรม “ถนนคนเดิน” สูงสุด 4 ประการ คือ 1) สามารถนำความรู้จากการชมนิทรรศการไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2) การส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น 3) มีแหล่งกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และ 4) พ้อใจที่เกิดถนนคนเดินที่ยั่งยืนในเขตเมือง และสอดคล้องกับการศึกษาของ เทศบาลนครเชียงใหม่ (2545ก, หน้า 1-8) จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการบนถนนท่าแพต่อโครงการถนนคนเดิน พบว่า ประโยชน์ของโครงการต่อผู้ประกอบการอันดับแรก คือ เพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน ลำดับสอง คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชียงใหม่ ลำดับที่สามสามารถช่วยประหยัดพลังงาน

4.2) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ประกอบการสามารถผลิตสินค้าและนำมาจำหน่ายในโครงการถนนคนเดินท่าแพ มีรายได้เพิ่มขึ้น การค้าและการตลาดดีขึ้น เป็นแหล่งธุรกิจของคนท้องถิ่น สอดคล้องกับการศึกษาของเทศบาลนครเชียงใหม่ (2545ข, หน้า 1-9) ที่สำรวจความคิดเห็นของผู้อาศัยบริเวณซอย ถนนท่าแพ ต่อโครงการถนนคนเดิน เพื่อประหยัดพลังงานลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า ช่วยเพิ่มรายได้และส่งเสริมอาชีพ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เทศบาลนครเชียงใหม่ (2545ก, หน้า 1-8) จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการบนถนนท่าแพต่อโครงการถนนคนเดิน พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในโครงการเพิ่มขึ้น รายได้

จากอาชีพเดิมเฉลี่ย 9,310 บาทต่อเดือน เมื่อมาจำหน่ายสินค้าในโครงการ ทำให้มีรายได้จากการขายเฉลี่ย 3,168 บาทต่อสัปดาห์ และมีกำไรจากการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยร้อยละ 42

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. โครงการถนนคนเดินท่าแพ จังหวัดเชียงใหม่ มีส่วนช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการในทุกมิติทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย ด้านสังคมและเศรษฐกิจ จึงควรพัฒนาโครงการถนนคนเดินท่าแพให้ยั่งยืน
2. ควรมีการจำกัดสินค้าที่นำมาจำหน่ายให้เป็นสินค้าที่ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของล้านนาในการสืบทอดต่อไป
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมุ่งเน้นการสร้างระเบียบวินัยของผู้ประกอบการ ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นกิจกรรมที่ไม่รบกวนผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ และการช่วยกันดูแลพื้นที่โครงการถนนคนเดินให้สะอาด และมีการเข้มงวดกวดขันในการบริหารจัดการในเรื่องของสถานที่จำหน่ายสินค้าเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน เป็นการป้องกันการแย่งพื้นที่และการทะเลาะกัน อีกทั้งควรมีการดูแลในเรื่องการลอกเลียนแบบสินค้า การขายสินค้าในที่ห้ามขาย และการขายสินค้าผิดประเภท

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้ประกอบการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้ง 4 ด้าน ดังได้กล่าวมาแล้ว เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน สอดคล้องกับการพัฒนาที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีส่วนร่วม เป็นประชาธิปไตย จึงมีข้อเสนอในเชิงนโยบายสำหรับการดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากโครงการถนนคนเดินท่าแพ ดังนี้

1. ควรดำเนินโครงการถนนคนเดินต่อไปเนื่องจากเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการ และมีส่วนช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่ได้มาประกอบธุรกิจถนนคนเดินท่าแพ

2. ในการพัฒนาถนนคนเดินท่าแพให้ยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้พื้นที่สาธารณะ กิจกรรมทางสังคม ให้เป็นถนนวัฒนธรรม มีการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม ชำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของล้านนา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของพื้นบ้าน ควบคู่กับการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

3. ควรมีการจัดระเบียบการค้า สิทธิพื้นที่ประกอบการอย่างเสรีทุกคนสามารถที่จะมาประกอบการอย่างเท่าเทียมกัน

ดังนั้นในการพัฒนาโครงการถนนคนเดินให้ยั่งยืนต่อไปควรเป็นถนนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมทางสังคม ปรับปรุงเรื่องสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพให้สวยงาม อากาศที่ดี ลดปริมาณฝุ่นละออง มีที่พักริมทางให้ประชาชนได้นั่งพักผ่อน มีพื้นที่ว่างให้เด็กและประชาชนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาคุณภาพชีวิตผู้ประกอบการในเชิงปริมาณเพื่อตรวจสอบสอดคล้องกับเชิงคุณภาพ เพื่อใช้อ้างอิงถึงกลุ่มผู้ประกอบการทั้งหมด

2. ควรทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้ประกอบการแยกตามกลุ่มอายุ เช่น กลุ่มเด็กนักเรียนประถม มัธยม มหาวิทยาลัย หรือ ผู้สูงอายุ กลุ่มวัยแรงงาน เนื่องจากผู้ประกอบการเหล่านี้จะมีสถานภาพแตกต่างกัน สภาพปัญหา ความต้องการ ความพึงพอใจต่างกัน จึงควรมีการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง

3. ควรทำการศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณถนนคนเดินและบริเวณใกล้เคียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจดำเนินการ โครงการถนนคนเดินต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved